

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріюглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Лукіна Г.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	192
<i>Ляшенко Л.М.</i> АВТОРСЬКИЙ ДОСВІД У МОВНИХ ЗАСОБАХ ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИЧНОСТІ Й ГОРДОСТІ СТУДЕНТІВ.....	193
<i>Мазулін О.В.</i> ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ПРИ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ КУРСАНТІВ З ПИТАНЬ ФАРМАКОГНОЗІЇ ПРИ ON-LINE НАВЧАННІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	196
<i>Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАНОМУ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	198
<i>Назаренко О.В.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	199
<i>Недельська С.М., Ярцева Д.О., Лямцева О.В., Федосєєва О.С., Мазур В.І.</i> ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	200
<i>Олексієнко А.В.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....	201
<i>Онїщенко Т.Є, Рябокони О.В., Фурик О.О., Калашник К.В., Білокобила С.О.</i> ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ.....	202
<i>Пащенко І.В., Підкова В.Я.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	204
<i>Пилипенко В.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	205
<i>Самойленко О.В.</i> ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ.....	206
<i>Світлицький А.О., Чернявський А.В., Матвейшина Т.М., Щербаков М.С.</i> ПИТАННЯ ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУПНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ.....	207
<i>Сергієнко М.Ю., Сюсюка В.Г., Дейніченко О.В., Ганжій І.Ю., Амро І.Г.</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» В УМОВАХ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ.....	209
<i>Сидоренко О.В.</i> АКАДЕМІЧНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	210
<i>Строгонова Т.В.</i> ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	211
<i>Сюсюка В.Г., Онопченко С.П., Дейніченко О.В., Шаповал О.С., Бондаренко С.А.</i> СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	212
<i>Точиліна Т.М., Точілін А.В.</i> АНАЛІЗ СПІЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	213

**СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ
З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ»
ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ**

*Сюсюка Володимир Григорович,
доктор медичних наук, професор,
в.о. завідувача кафедри акушерства і гінекології,
Онопченко Світлана Павлівна,
кандидат медичних наук,
асистент кафедри акушерства і гінекології,
Дейніченко Олена Валеріївна,
доктор філософії, доцент кафедри акушерства і гінекології,
Шаповал Ольга Сергіївна,
доктор медичних наук, доцент кафедри акушерства і гінекології,
Бондаренко Сергій Анатолійович,
кандидат медичних наук, асистент кафедри акушерства і гінекології,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (ЗДМФУ) був повністю готовий застосувати сучасні методи дистанційного навчання для підготовки студентів випускного курсу як медичних факультетів, так і міжнародного факультету [1, 2, 3]. Дистанційне навчання стало безальтернативним способом отримання освіти в умовах воєнного стану в Україні, що забезпечило теоретичну складову освітнього процесу та розширило спроможності застосування цифрових й онлайн-технологій для здобуття практичних навичок студентами медичних закладів освіти [4]. Поки війна триває, освіта, в основному, обмежена онлайн навчанням, що впливає на академічну успішність студентів в опануванні медичних дисциплін [5].

Кафедра акушерства і гінекології з першого дня введення воєнного стану змогла організувати заняття із застосуванням дистанційних форм навчання на платформі MS Teams. За цей час на дистанційному навчанні знаходились вітчизняні та іноземні студенти 6 курсу, що дало можливість проводити повноцінні заняття з викладачем як українською, так і англійською мовами. Навчальний процес на кафедрі акушерства і гінекології ЗДМФУ проводиться згідно з графіками та відповідно до затвердженого розкладу занять (лекції – лекційні потоки, практичні заняття – академічні групи) за дистанційною формою з повною візуалізацією на основі MS Teams. На кафедрі заняття проводять як в режимі онлайн, так і офлайн (за бажанням студентів).

Кожне заняття містило: роз'яснення основних понять з тематики, передбаченої навчальною програмою, аналіз клінічних випадків і тестових ситуаційних завдань при вивченні дисципліни. Тестова ситуація – це модель реальної акушерсько-гінекологічної ситуації, в рамках якої передбачається досягнення студентом професійних цілей навчання. Ситуаційний тест цих завдань – є цілеспрямований набір тестових завдань, які дозволяють проконтролювати знання-вміння студентів, вирішувати передбачені тестові ситуації в акушерстві і гінекології за типом «КРОК-2» та усного опитування. Студентам та викладачам було забезпечено доступ до електронних інформаційних ресурсів бібліотеки та кафедри. Викладення матеріалу завжди супроводжувалося демонстрацією наочного матеріалу, презентацій, документів у форматі Word, edX, Moodle, Ratos, MS Office 365, фотографій мікро- та макропрепаратів, відтворенням навчальних відео. Оцінювання кожного студента наприкінці заняття здійснювалось за допомогою не тільки усного опитування, а також призначення у додатку «Завдання» (MS Teams) клінічних завдань та тестів типу «КРОК-2». Наприкінці кожного циклу було проведено підсумкове заняття. Проведення консультацій до державної атестації та ліцензованого іспиту «КРОК-2» також проводилося дистанційно.

В цьому навчальному році ліцензійний іспит «КРОК-2» був запланований та проведений у форматі of-line. Державна атестація з акушерства та гінекології була проведена на платформі MS Teams. Завдання були представлені у вигляді 5 станцій з різною оцінкою в балах, які містили в собі багаторівневі завдання щодо патологічних станів в акушерстві, гінекології, онкогінекології, репродуктології, які потребують планової терапії, а також невідкладного стану в акушерстві на віртуальному пацієнті. А для студентів II медичного факультету (спеціальність «Педіатрія») одна станція містила завдання з дитячої гінекології. Можливість своєчасного підключення та проходження завдань державної атестації була у всіх студентів без винятку. Оцінка виставлялася у балах, які потім конвертувалися у традиційну оцінку та бали ECTS.

Досвід роботи зі студентами VI курсу медичних та міжнародного факультетів Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, незважаючи на існуючі труднощі та проблеми, пов'язаних з воєнним станом, свідчить, що проведення занять в of-line форматі надає можливість зробити українську вищу освіту конкурентноспроможною та якісною за рахунок високого професійного рівня науково-педагогічних працівників і високої мотивації студентів.

Список використаних джерел

1. Колесник Ю.М., Авраменко М.О., Моргунцова С.А., Рижов О.А. Досвід впровадження онлайн-технологій у систему підготовки фахівців галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Медична освіта. 2018;2:69-73.
2. Колесник Ю.М., Авраменко М.О., Моргунцова С.А., Рижов О.А., Іванькова Н.А. Концепція корпоративної системи менеджменту знань Запорізького державного медичного університету. Медична освіта. 2019;3(додаток):51-54.
3. Сюсюка В.Г., Онопченко С.П., Дейніченко О.В., Шевченко А.О., Бондаренко С.А. Особливості дистанційного навчання студентів з акушерства і гінекології в умовах воєнного стану. The II International Scientific and Practical Conference «Modern, relevant and popular research of world science», October 04-07, 2022, Tokyo, Japan. 2022. 172-177.
4. Попова О. І., Ільїна-Стогнієнко В. Ю., Герасименко О. А. Успішні кейси дистанційного навчання в медичних закладах освіти України в період воєнного стану. Академічні візії. 2023;18.
5. Величко, В. І.; Тулянцева, Є. О.; Циунчик, Ю. Г. Змішана форма навчання іноземних студентів-медиків в умовах війни в Україні. Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі : наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю. Одеса, 18-20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред. д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. – Одеса : ОНМедУ, 2023. – С.34-37.

АНАЛІЗ СПІЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

*Точиліна Тетяна Миколаївна
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри медичної фізики,
біофізики та вищої математики ЗДМФУ,
Точилін Артем Володимирович
студент фізичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

Викладені нами у попередніх статтях результати дослідження з проблеми підвищення ефективності навчання медичної та біологічної фізики в медичному університеті дозволяють вважати, що в умовах дистанційного навчання спільна діяльність викладача та студента розширює свої функції та пред'являє нові вимоги до цілей цієї діяльності, способів взаємодії між учасниками навчального процесу, методами та технологіями. навчання. Як показують наші дослідження, саме узгоджена, цілісна та органічно взаємопов'язана діяльність суб'єктів навчання зумовлює значний педагогічний ефект.

Діяльнісний підхід у навчанні ґрунтується на дослідженнях різних компонентів діяльності: потреб, мотивів, цілей, засобів, дій, результату, оцінки.

Однак в умовах війни та дистанційного навчання виявлені деякі проблеми взаємодії викладача та студента, які не були настільки очевидними при традиційній формі навчання:

- не сформовано пізнавальні потреби студентів у процесі навчальної діяльності;
- не виявлено та не враховано реальні навчальні можливості студента;
- не визначено ступінь особистісної залученості до навчального процесу його учасників;
- не розроблено оптимальну організаційну форму спільної діяльності викладача та студента та відповідну їй технологію навчання;
- відсутні об'єктивний контроль та корекція навчально-пізнавальної діяльності студента.

Наше дослідження присвячене вирішенню перелічених вище проблем та встановленню видів взаємодії та функцій співпраці між викладачем та студентом на кожному етапі спільної діяльності при вивченні медичної та біологічної фізики в медичному університеті.